

LESTIPS
BIJ

Fin & Snip

GAAN BLAADJES VEGEN

OVER HET BOEK

Dit is het derde boekje in de serie over Fin, een kleine jongen, en zijn liefste vriend Snip, een slim en soms wat ondeugend papegaaitje. In dit boekje is het herfst. Fin en Snip stappen naar buiten en doen allerlei dingen die herkenbaar zijn voor peuters, zoals blaadjes vegen, op een zwieptak schommelen en eikels in een emmer mikken.

Het bijzondere van dit boek is dat je achter grote flappen ziet wat de gevolgen zijn van wat ze ondernemen. Dit zorgt voor extra leesplezier, want wat gebeurt er onder die extra bladzijden? Zelfs al weten kinderen na herhaling heel goed wat ze te zien krijgen als ze de flap omdraaien, het is telkens opnieuw weer leuk.

OVER DEZE LEES- EN SPELTIPS

De suggesties bij dit boek zijn uitgewerkt rond het thema herfst. Het gaat dan over de herfst zoals die beleefd wordt door heel jonge kinderen als ze buiten zijn, bijvoorbeeld in een tuin, park of bos. Het leesplezier tijdens het voorlezen van dit boek staat voorop en ontstaat vooral door rijke interactie. Als het kind door verbale en non-verbale communicatie beter begrijpt wat er in het boek te zien is, versterkt dit het plezier en waardering voor het boek. Extra beleving wordt opgeroepen door naast het talige aspect vooral spel de nodige aandacht te geven.

OVER DE MAKERS

Elly van der Linden (NL) is docent leesbevordering en betrokken bij landelijke leesbevorderingsprojecten zoals BoekStart. Zij zet zich in om het voorlezen thuis en in de kinderopvang te stimuleren en om baby- en peuterboekjes van hoge kwaliteit onder de aandacht te brengen. Vanwege deze achtergrond werd haar door uitgevers gevraagd concepten te bedenken voor boeken voor de jongste leeftijdsgroep. Haar doel is dat de boekjes veel interactie uitlokken tussen het kind en de (groot)ouder en kindbegeleider die dit boek voorleest. De kans dat op die manier plezier in boeken en voorlezen ontstaat, is dan het grootst. Van fijne voorleesmomenten al op heel jonge leeftijd heeft een kind zijn hele verdere leven profijt.

Thema's

Herfst, op stap, wind en regen, peuter, papegaai

Doelgroep

1,5 tot 3 jaar

Illustrator Greet Bosschaert (Brugge) is de dochter van de bekende kunstenaar Renaat Bosschaert. Greet is evenals haar vader een veelzijdig kunstenaar en is actief in woordenwinkel Symposion vanwaar ze veel mensen inspireert met haar creatieve vondsten. In haar eigen atelier voorzag zij al vele kinderboeken van stemmige illustraties. Greet tekent kleurrijke prenten in potlood, acryl en drukinkt. Haar papegaaitje en kat figureren regelmatig in haar boeken. De boeken over Fin & Snip zijn haar eerste boeken voor heel jonge kinderen. Andere boeken van haar zijn: Durf ik?, Een heel bijzondere kat, Met ons komt alles goed, Het erf van haan.

VOORBEREIDING

Voordat je dit boek voorleest, probeer je zelf uit hoe het werkt met de flappen, omdat die zorgen voor verrassende effecten. Als jij weet wat eronder te zien, kun je het boek leuker voorlezen. De flappen hebben een duidelijke functie omdat erachter het gevolg te zien is van de acties van Fin en Snip.

Bijvoorbeeld: Fin veegt de blaadjes op een hoopje terwijl Snip op de rand van de emmer zit te kijken. Achter de flap zie je hoe Snip opvliegt waardoor de blaadjes weer rondwarrelen. Hoe komt dat? Stel je voor hoe je dit gaat voorlezen en vertellen: is het anders bij dit ene kind dan bij dat groepje oudere peuters?

INTRODUCTIE VAN HET BOEK

Je introduceert het boek op een speelse manier om de kinderen in de sfeer van het boek te brengen en voorkennis op te roepen. Het hoeft geen ingewikkelde activiteit te zijn en duurt maar even.

1. HERFSTSCHATTEN

Doel: kinderen ervaren met hun zintuigen de herfst sfeer

Blijf heel dicht bij wat de peuters zelf concreet beleven op een herfst dag en maak zo een bruggetje naar dit herfstboek. Het regent en het waait. Je moet een jas aan en iets op je hoofd. Of de kinderen zien een modderplas, herfstbladeren, takken of eikels op de grond. Laat de kinderen een mooi blad of takjes zoeken om mee naar binnen te nemen. Als je daarna de voorkant van het boek toont, zien ze een kind net als zij. Wat heeft die in zijn handen?

2. WAAR IS DE PAPEGAAI?

Doel: oproepen van herkenning van een papegaai

Leg voor de kinderen op tafel foto's van drie of vier dieren die ze kennen. Op één foto staat een papegaai. Weten de kinderen welk dier een papegaai is? Wat kan een papegaai? Vliegen? Lopen? Zwemmen? Praten? Spelen? Maak nu de overgang naar het boek, laat de voorkant zien. Waar is de papegaai? En wat doet hij daar in die emmer?

VOORLEZEN

Met de allerkleinsten zul je de volgorde van de bladzijden niet aan kunnen houden, omdat ze zelf het boek vast willen houden en er kriskras doorheen bladeren. Geef ze alle ruimte om dit te doen, ondersteun het boek als dat nodig is en laat ze in hun eigen tempo kijken en ontdekken. Er is bijvoorbeeld ook nog een poes die zijn eigen rol heeft. Is die het leukst om te volgen? Dan sluit je daarbij aan.

De wat oudere peuters leren al wel het verband zien tussen de bladzijden en ontdekken een logische flow in de acties van Fin en Snip.

Bijvoorbeeld: De afgebroken tak slepen ze op de volgende bladzijde achter zich aan en thuis gebruikt Snip te tak om lekker op te slapen.

Je reageert als eerste op wat kinderen zelf zeggen over wat ze zien is. Dat krijgt voorrang op wat jij erover wilt zeggen. Je volgt dus in eerste instantie het kind. Daar voeg je op het goede moment aan toe wat de interactie verrijkt, niet alleen door vragen te stellen maar ook door te vertellen bij wat er gebeurt. Kinderen horen dan van jou hoe je iets onder woorden brengt. Het geeft niet als ze dat nog niet precies allemaal begrijpen. Door herhaald horen, steken ze daar toch veel van op.

Bijvoorbeeld: Oei, oei! Fin en Snip zwiepen heen en weer op die dunne tak. Gaat dat wel goed? We zullen eens kijken!

Je vertelt niet alleen, maar je leest ook de zinnestjes voor. Daarmee zorg je dat het kind verschillende formuleringen hoort, in schrijftaal én in spreektaal. Ook als je denkt dat het kind het nog niet begrijpt, laat je de geschreven tekst horen.

In het boek staan in schrijffletters veel klanknabootsingen en uitroepen, zoals pprrrr, woesh, krak, boem, au, pletsj, plok plok plok. Laat de kinderen die meezeggen. Als je het boek een paar keer met ze hebt gelezen, weten ze al gauw welk geluid waarbij hoort.

SPELEN MET HERFSTBLADEREN

Doel: versterken begrip en beleving van wat in het boek gebeurt; spelplezier

Je volgt eerst de initiatieven van het kind. Grijpt die naar de herfstbladeren op tafel? Wat wil het daarmee doen? Doe mee en breid het uit met wat jij verzint, net zo lang als het leuk is.

Bijvoorbeeld: De bladeren door de lucht laten waaien, bij elkaar vegen op een bergje en weer door elkaar laten gooien. Verbind dit spel met het boek door de bladzijde te bekijken waar Snip het bergje bladeren met zijn vleugels weer uit elkaar gooit.

EIKELS MIKKEN

Doel: versterken begrip en beleving van wat in het boek gedaan wordt

Bekijk de laatste prent onder de flap op de laatste bladzijde. Als het bedtijd is, wil Fin nog even spelen.

Wat doet Fin? 'Plok, plok, plok' hoort hij als hij de eikels in zijn emmertje laat vallen. Maak hier met de peuters een spel van en laat ze eikels, kastanjes of noten in een emmertje mikken.

KIJK, DE TAK TEKENT GOLFJES

Doel: versterking begrip van een tafereel met de tak; beeldende expressie

In het boek slepen Fin en Snip een tak achter zich aan. Die tekent golfjes in het zand. De kinderen kunnen dat ook. Laat ze experimenteren met takjes in het zand of met verf op een groot papier.

